

IRODALOM.

Balázs Ferenc: Közérthető evangélium. „Olyan evangéliumot, tehát írói felhigitás nélküli életregényt akartam az érdeklődő közönség kezébe adni — írja a szerző a bevezetésben, — amelyet nem tanulmányozni kell, mert magától beszél. A kanonikus evangéliumok gyakran ellentétes, összefüggéstelen leírásaiból nehéz kihámozni az élő embert. Új kompilációra van szükség, új formájú evangéliumra. Különben ma-holnap már csak kétféle Jézust fog ismerni a közvélemény: az egyik fényes szobor, a másik kopott és jelentéktelen, mert érthetetlen“. A könyv céljának bejelentése mindig veszedelmes az író számára, mert az olvasó figyelmét egy pontra irányítja, nem engedi, hogy a lélek szabadon keresse meg, mi mondanivalója van a könyvnek az ő részére. Ezenkívül a fölösleges kritikai készenlétet is felidézi, ami nem annyira a megértés, mint a bírálás szellemét tartja ébren az olvasóban. Hiszen egy 75 oldalas kis könyvben nehéz tisztábban visszaidézni Jézus igazi szellemét, mint ahogy a megelőző hatalmas irodalom tette. Balázs Ferenc azonban leszámolt ezekkel a hátrányokkal és mindennél fontosabbnak tartja szándékát tisztán kifejezni. A négy evangélium feljegyzéseit egygyé olvasztva tárja eléink és sokszor megragadó erővel, új színnel varázsolja élővé Jézus alakját. A Mester lelki világát pillantjuk meg, minek folytán szavai és cselekedetei új, igazabb értelmet kapnak. Sokszor olyan közel jutunk hozzá, hogy szavait, gondolatait előre megérezzük s ez legnagyobb bizonyíték amellett, hogy Jézus élő szellemmé vált a könyvben, hogy helyes uton járunk az ő követésében — és amellett is, hogy az írónak a végső lehetőségig sikerült elérnie célját. A belső gondolati vonal felépítése egységes és világos, ezt azonban nem követi a kifejezősmód, a stílus egysége is. Az első rész meseszerű feltárása után elvont fejtegetések következnek, az író szakit a népszerű beszéddel, csak a gondolatok közérthetőségére törekszik, helyesen. Balázs Ferenc könyvének vallási értékén túl általános irodalmi, művészi jelentősége van. *b. gy.*

Boros Jenő: Az I. G. Ducai unitárius főgimnázium értesítője az 1935—36. iskolai évről. Két nyelven örökitette meg az azóta jobb hazába költözött Boros Jenő az I. G. Ducai főgimnázium 1935—36 tanévi küzdelmeit. Csakugyan nehéz esztendő volt, mert nemcsak a felső tagozat fenntartási gondja, hanem a Lőrinczy Géza halála, Dr. Elekes Dénes f. ü. gondnok betegsége, Gálfalvy Sámuel nyugalomba vonulása, Szentmártoni Kálmán Clujra jövedele is súlyosbították a helyzetet. Azonban a lelkesedés legyőzte a nehézségeket s a tanévet szerencsésen sikerült bevégezni. Sőt a súlyos viszonyok között derék nevelői munka folyt s az intézet felszerelésében is itt-ott gyarapodást látunk. Összesen volt 144 tanuló és pedig az alsó tagozaton 91, a felsőn 53, kik közül 82 volt unitárius.

KÜLÖNFÉLÉK.

Brassai emlékünnepély. Előkelő és nagyszámú közönség hódolt február 28 án a tudós *Brassai* Sámuel szellemének, a XIX. század nagy tanítómesterének. Az Unitárius Irodalmi Társaság elnökségének az volt az egyik főcélja, hogy történelmi légkört varázsoljon s ezért az emlékünnepélyt a régi unitárius kollégium dísztermében, ugyanazon a helyen tartotta, ahol 100 évvel ezelőtt Brassai Sámuel tanári beiktatója lefolyt fényes ünnepség keretében, melynek különös jelentőséget az adott, hogy hosszú idő óta ő volt az első, aki székfoglaló beszédét magyarul mondotta.

Az ünnepély bevezetője Koudéla Géza: „Babylonnak vizei mellett“ éneklése volt, melyet az unitárius teológiai énekkar Ütő Lajos zenetanár vezetése mellett precizitással adott elő. Ez után Brassai Sámuel életrajzának nagynevű írója, *Dr. Boros* György unitárius püspök Brassai íróasztala mellé állva, üdvözölte a közönséget és tartalmas megnyitó beszédet mondott, melynek vezető gondolata az volt, hogy a nagy lelkek hatása folytonos. Majd *Dr. Boros* György püspök kedvesen konferálta be Brassai gondolkáját, amely jelenleg az unitárius kollégium tulajdonában van. A most is kitűnő karban levő gondonkán *Boga* László, *Vikol* Kálmán kíséretével mesterien játszotta el *Becker*: „Menutte“-jét.

Dr. Gál Kelemen szép emlékbeszéde következett, melyben a kiváló író érdekesen világította meg Brassai korát és méltatta Brassainak a magyar kultúrára, a magyar szellem fejlődésére gyakorolt nagy hatását, vázolta értékes tanári működését, melynek egyik nagy eredménye, hogy a latin tanítási nyelv helyett az anyanyelvet természetes jogaiba segítette. Majd megint *Dr. Boros* György püspök mondotta el, hogy *Szentmártoni* Kálmánné, aki Brassainak rokona s kottáinak nagy részét örökölte, a Brassai kottájából játszta el a nagy zeneimádó Brassainak kedvelt *Beethoven* szonátáját. A darabot *Szentmártoni* Kálmánné művésziességgel adta elő. Ezután az unitárius kollégium ifjúsági dalkara énekelte nagy hatással *Bárdos* Lajos: „Esik eső...“ című dalművét *Péterffi* István kollégiumi zenetanár kitűnő vezetésével. A minden tekintetben szépen sikerült ünnepélyt a Brassaival szintén rokoni viszonyban levő *Vári* Albert teológiai dékán zárta be, szép, közvetlen,